

**ՄԱՔՐԵՆՔ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՏԱՃԱՐ՝
ՄԵՐ ԱՆՉԵՐԸ**

Կ'աղաչեմ, չմնամ ինչպես որ եմ, այլ՝ ըլլամ այնպես ինչպես եղանք Աստուծոյ որդեգրութեամբ: Արդ, ինչպէ՞ս ներում պիտի գտնեմ, ի՞նչ պատասխան պիտի տամ, ո՞ր խաւարը մեզ պիտի չծածկէ, որովհետեւ անոնք, որ կուտենք եւ օրէնքի դատապարտութենէն ազատուելով աստուածային ողորջին եւ երկնաւոր խաղաղութեան արժանի եղան, հապա մեմք, որ երկնային շնորհքը այսինքն՝ վայելած ու աստուածային պարգեւը մաշակած եւ ծննդեան առաջին օրէն իսկ հրաւիրուած եմք Տիրոջ այգի վայելելու, ամբողջ յոգնութիւնն ու սաստիկ տօթը կրել ետք յետիններէն աւելի՞ յետին պիտի գտնուինք (Տե՛ս Մատթ. 20. 1-15):

Կը ինդրեմ, սիրելիներ, անմիտ չըլլանք այլ թօթափեմք մեր կեանքի ծուլութիւնը եւ նորոգեմք մեր սիրտերը Քրիստոսով: Ապաշխարեմք՝ մեր գործած մեղքերը խոստովանելու եւ գգուշանմք գալիքներէն, որպէսզի չըլլայ մեր փոխածին դառնամք: Մեր մեղքերու տիղմը արտասուելով լուանք, մեր անձերը սրբենք՝ ձիւնէն աւելի սպիտակացնենք եւ բուրդէն աւելի մաքրենք եւ այս տարագով Աստուծոյ մարդասիրութիւնը մեր վրայ հրաւիրենք, որպէսզի խոստացած բարիքներուն արժանի ըլլանք մեր Տիրոջ եւ Փրկչին Յիսուս Քրիստոսի շնորհով եւ մարդասիրութեամբ, որով եւ որուն հետ Հօր եւ Հոգւոյն փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ վայել է, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Սարգիս Շնորհալի (Յորդորակներ)

ԿԱՆՈՒՂ

Անցեալին, եկեղեցիներէն ներս կանթեղներու գործածութիւնը շատ աւելի ընդհանրացած էր, որովհետեւ անոնք մոմերուն հետ, եկեղեցին լուսաւորող գլխաւոր միջոցներէն էին:

Ապակիէ կամ յախճապակիէ՝ կէս գաւաթի խորութեամբ փոքր անօթ մըն է կանթեղը, որուն մէջ պատրոյզը ձեռքին կամ քարիւղին վրայ ծփալով կը վառէր, տոնոյն լոյս մը տարածելով իր շուրջը:

Ապակիէ այս անօթը գետեղուած կ'ըլլայ բուրվառանման արծաթեայ պարունակի մը մէջ, որ երեք շղթաներով կը կախուէր առաստաղէն:

Պարանին վրայ փոքր ճախարակ մը կ'ըլլար եւ հաւասարակշռութիւնը պահող յախճապակիէ գունտ մը, որուն մէջ կապարի փոքր գնդիկներ լեցուած կ'ըլլային, դիրացնելու համար կանթեղը վար քաշելու, նոր ձեռք լեցնելու, պատրոյզը փոխելու եւ վերստին վեր բարձրացնելու աշխատանքը...

Շարունակելի

ՀԱՍՅԷ.

ԺԴ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 28 ՆՈՅՏԵՄԵՐ 2021

ԹԻԻ 48

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ

Ես. 36.1-9: Ա. Թս. 1.1-10

ՅԻՍՈՒՍ ԶՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ԳՈՒԿԱՍԻ 12. 13-31

ՅԻՍՈՒՍ ԶՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ԳՈՒԿԱՍԻ 12. 13-31

Ժողովուրդէն մէկը Յիսուսի ըսաւ. «Վարդապետ, ըսէ՛ եղբօրս, որ մեր հօր ձգած ժառանգէն իմ բաժինս տայ ինձի»: Յիսուս պատասխանեց. «Ո՛վ մարդ, ո՞վ զիս դատաւոր կամ իրաւունքի բաժանարար կարգեց ձեր վրայ»: Ապա դառնալով ժողովուրդին, շարունակեց. «Նայեցէ՛ք եւ գգուշացէ՛ք ազահութեան բոլոր տեսակներէն, որովհետեւ մարդու մը կեանքը կախեալ չէ իր ամբարած հարըստութենէն»:

Յիսուս անոնց առակ մըն ալ խօսեցաւ եւ ըսաւ.- «Հարուստ մարդ մը կար, որուն արտերը առատ բերք տուին: Ան ինքնիրեն կը մտածէր ու կ'ըսէր. Ի՞նչ ընելու եմ, որովհետեւ հունձքս ամբարելու համար շտեմարաններուն մէջ տեղ չմնաց: Այո՛, գիտեմ ինչ պիտի ընեմ: Պիտի քակեմ շտեմարաններս, աւելի ընդարձակները պիտի շինեմ եւ հոն ամբարեմ գործնու եւ ամբողջ բերքերս: Ապա ես ինձի պիտի ըսեմ.- Ո՛վ մարդ, քանի որ երկար տարիներու համար ամբարած հարըստութիւն ունիս, հանգիստ ըրէ՛. կե՛ր, խմէ՛ եւ ուրախացի՛ր»: Բայց Աստուած ըսաւ իրեն. «Անմիտ մարդ, այս գիշեր իսկ հողիդ քեզմէ՛ պիտի առնեն. որո՞ւն պիտի մնայ պատրաստածդ»: Եւ Յիսուս եզրակացուց. «Նոյնն է պարագան բոլոր անոնց, որոնք միայն իրենց անձերուն համար հարստութիւն կը դիզեն, փոխանակ Աստուծոյ աչքին հարստանալու»:

Ապա Յիսուս իր աշակերտներուն ըսաւ. «Մի՛ մտահոգուիք ձեր ապրուստին համար, թէ ինչ պիտի ուտէք եւ ոչ ալ ձեր մարմիններուն համար, թէ ինչ պիտի հագնիք: Որովհետեւ կեանքը աւելի կարեւոր է քան ուտելիքը եւ մարմինը աւելի կարեւոր՝ քան հագուստը: Դիտեցէ՛ք ազուաները, որոնք ո՛չ կը սերմանեն, ո՛չ կը հնձեն, ո՛չ շտեմարաններ ունին եւ ո՛չ ամբարներ, սակայն Աստուած կը կերակրէ զանոնք: Աստուած պիտի չկերակրէ՞ ձեզ, դուք՝ որ Աստուծոյ աչքին թռչուններէն գերազանց էք: Մտահոգուիլը որեւէ ձեռով ձեր կեանքը կ'երկարէ՞: Եթէ նուազագոյն բանը չէք կրնար ընել, ինչո՞ւ ուրեմն ուրիշ բաներով կը մտահոգուիք: Դիտեցէ՛ք եւ տեսէ՛ք, թէ ինչպէս կ'աճի դաշտի շուշանը: Ո՛չ կը հիւսէ եւ ո՛չ ալ հագուստ կը կարէ: Հաւատացէ՛ք, որ նոյնիսկ Սողոմոն իր ամբողջ փառքին մէջ անոնցմէ մէկուն պէս գեղեցիկ չկրցաւ հագնիլ: Եթէ Աստուած այդպէս աղուոր կը հագցնէ խոտը, որ այսօր դաշտին մէջ է եւ վաղը կրակը պիտի նետուի, ձեզ աւելի լաւ պիտի չհագցնէ՞, թերահաւատներ:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԵՒ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ՍՔԱՆՉԵԼԱԳՈՐԾ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅՆ ԵՒ ՄԻՒՍ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ.

Գրիգոր Մֆանչելագործ Հայրապետ ծնած է Նեոկեսարիա անունով ֆաղափի մը ազնուական ընտանիքի երգիչի տակ՝ 213 թուականին, ուր նաեւ կը ստանայ իր ուսումը եւ կը պատրաստուի մասնագիտանալ օրէնագիտութեան եւ հոնտորութեան մէջ:

Այդ միջոցին Գրիգորի քննադատը կը նշանակուի Պաղեստինի կուսակալ: Ուստի, Գրիգոր եւ իր եղբայրը կ'ընկերանան իրեն եւ կը փոխադրուին Կեսարիա, որ այն ժամանակ վարչական կեդրոնն էր Պաղեստինի: Այնտեղ երկու եղբայրները կը հանդիպին այդ օրերու եկեղեցւոյ նշանաւոր հայրերէն՝ Ռոզֆինէսին, եւ այնքան կը տպաւորուին անոր ուսուցումներէն, որ 6-7 տարիներ կ'աշակերտեն անոր եւ կը սորվին հոնտորութիւն եւ ի վերջոյ քրիստոնեայ կը մկրտուին:

Գրիգոր՝ ուսումը աւարտած Ռոզֆինէսի հմուտ ուսուցումներու շունչին տակ, կը վերադառնայ իր ծննդավայրը, ուր ժամանակ մը կ'աշակերտէ Կապադովկեան Կեսարիոյ Փիրմիլիանոս անունով եպիսկոպոսին, որմէ կը սորվի քրիստոնէական վարդապետութիւնը եւ եկեղեցւոյ կարգն ու կանոնը: Ապա եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի Նեոկեսարիոյ ֆաղափին համար, ուր աւանդութիւնը կ'ըսէ, թէ 17 քրիստոնեաներ միայն կային իր ձեռնադրութեան ժամանակ եւ իր վախճանման ժամանակ մնացած էին միայն 17 հեթանոսներ...:

Գրիգոր իր կատարած հրաշագործութիւններուն համար կը կոչուի Մֆանչելագործ Հայրապետ: Կը վախճանի 270 թուականին, իր ետին ձգելով բազմաթիւ աշխատութիւններ, որոնց մէջ նաեւ քրիստոնէական ուսուցումներ, որոնք կ'օգնեն նորադարձ քրիստոնեաներուն ամրապնդելու իրենց հաւատքը եւ ապրելու քրիստոնէական կեանք մը:

Նիկողայոս Մֆանչելագործ եւ միւս Նիկողայոս Հայրապետ

Եկեղեցական տօնացոյցը կը յիշատակէ երկու Նիկողայոս հայրապետներ, որոնք սակայն ըստ սուրբերու վարձագիրներուն եղած են միեւնոյն անձը, միեւնոյն կենսագրութեամբ:

Ըստ վարձագիրներու, Նիկողայոս հայրապետ եղած է Փոքր Ասիոյ Լիկիա կոչուած գաւառի մեծահարուստ ընտանիքի մը գաւակը: Ան փոքր տարիքէն որք մնալով, կը մեծնայ Նիկողայոս Երէց անունով ծանօթ, իր եպիսկոպոս մօրեղբօրը խնամքին տակ:

Ան տպաւորուելով Քրիստոսի կողմէ մեծահարուստ երիտասարդին ուղղած կոչէն, թէ՛ «Եթէ կ'ուզես կատարել ըլլալ, գնա՛, ինչ որ ունիս՝ ծախէ եւ աղֆատներուն տուր, այդպիսով երկինքի մէջ գանձ պիտի ունենաս, եւ յետոյ հետեւէ՛ ինձի» (Մտք. 19-21), կը ծախէ իր հօրեկան ժառանգութիւնը եւ կը բաժնէ աղֆատներուն: Եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի Միւռնայ ֆաղափին եւ իր ոյժերը ի սպաս կը դնէ աղֆատներուն եւ կարօտեալներուն օգնութեան:

Նիկողայոս հայրապետ այնքան կը խորանայ իր հաւատքին մէջ, որ Աստուծմէ կը պարգեւատրուի հրաշագործութեան շնորհով: Կը պատմուի թէ ան նոյնիսկ նաւարկութեան մը ընթացքին, աղօթքով կը դադրեցնէ ծովային փոթորիկ մը եւ խաղաղեցնելով ծովը կը փրկէ նաև ու նամբորդները, որով կը դառնայ նաւաստիներուն պաշտպան Սուրբը: Նիկողայոս նաեւ եղած է կերպարը հանրածանօթ Կաղանդ Պապային՝ Սանթա Գլոգին (որ աղաւաղուած ձեւն է St. Nicholas-ի), որով նաեւ կը նկատուի մանուկներուն հանդէպ սէր ու գուրգուրանք ունեցող Սուրբը:

Նիկողայոս Մֆանչելագործ հայրապետ Լիկիանոս կայսեր հալածանքներու ընթացքին ժամանակ մը կ'աֆտորուի աթոռն եւ ապա դարձեալ կը վերադառնայ: Ան ներկայ կ'ըլլայ Նիկիոյ մէջ 325-ին գումարուած Եկեղեցւոյ Տիեզերական առաջին ժողովին, որմէ տարի մը ետք կը վախճանի:

ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՍ

ՅԱՆՁՆԱԳԱՍՏՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԿՈՒՌՅՆԷ ՄԵՉ

Յիսուս այս առակը խօսեցաւ անոնց, սակայն անոնք չհասկցան, թէ ինչ ըսել կ'ուզէր իրենց: Ուստի Յիսուս կրկին ըսաւ անոնց.- Հաստատ գիտցէք, թէ ես եմ ոչխարներուն դուռը (Յհ.10.6-7): «Խօսեցաւ անոնց», այսինքն՝ Փարիսեցիներուն եւ Օրէնքի ուսուցիչներուն մասնաւորաբար եւ հասարակ ժողովուրդին ընդհանրապէս: «Սակայն անոնք չհասկցան»: Այո, չհասկցան, որովհետեւ կոյր էին հոգիով: Մեղքը կուրցուցած էր զիրենք: Յանձնապաստանութեան ոգին խաւարեցուցած էր իրենց ներքին տեսողութիւնը: Անոնք իրենք զիրենք արդար կը կարծէին եւ միակ արժանիները՝ երկինքի արքայութիւնը ժառանգելու: Ուստի, չկրցան Քրիստոսի անձին մէջ արքաներուն Արքային ներկայութիւնը տեսնել, աստուածային խոստումներուն իրականացումը տեսնել:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ Ի Ք Հ ՈԳԵՒՈՐ ԴԱՍԸ

Զգոյշ ըլլանք յանձնապաստան ըլլալէ, այսինքն՝ մեր անձերուն հանդէպ կոյր վստահութիւն ունենալէ: Ատիկա կրնայ պատճառ դառնալ, որ չտեսնենք ճշմարտութիւնը Յիսուսի անձին մէջ:

ԵԹԷ ԿԱՍ ԵՐԲ Կ՛ՈՒՉԵՍ...

ԵՐԲ ՂԱՏՈՒԾՈՅ ԵԿԵՂԵՅԻՆ ՄԱՍԻՆ ԿԸ ԽՈՐՀԻՍ, Կարդա՛ ՍԸՂՄՈՍ 45

Միտքս գեղեցիկ մտածումներով կ'եռայ, լեզուս արագագիր քարտուղարի մը գրիչին պէս կը սահի՝ այս տողերը ընծայելու համար թագաւորին: Գեղեցկութեամբ գերազանց ես բոլոր մարդոց մէջ. շնորհք կը կաթի շրթներէդ. իրաւամբ Աստուած քեզ օրհներ է յախտեան: Կապէ՛ սուրը մէջքիդ, ո՛վ դուն հզօր, նշանակը քու մեծ փառքիդ ու վայելչութեանդ: Լաւրէ՛ յաջորդութեանդ աղեղը, հեծիր կառքդ՝ պաշտպանելու համար ճշմարտութիւնը, հեզութիւնն ու արդարութիւնը, եւ թող աջդ սքանչելի յաղթանակներ ապահովէ: Սրուած նետող, հզօր թագաւոր, թշնամիներուդ սիրտը թող մծուին, ժողովուրդները ոտքերուդ իյնան: Զու աթոռդ, ո՛վ Աստուած, յախտեանական է, թագաւորական իշխանութիւնդ արդար իշխանութիւն է: Արդարութիւնը կը սիրես եւ անիրաւութիւնը կ'ատես: Ահա թէ ինչու՝ Աստուած, քու Աստուածդ, ուրախութեան իւրով օծեց քեզ, բոլոր թագաւորներէն վեր կարգելով: Չմոռս, հալուէ եւ կասիա կը փութեն զգեստներդ, լարատր նուագարանները քեզ կ'ուրախացնեն փողակրագարդ պալատիդ մէջ:

Միշտ աղօթենք առանց վիատելու բանալով եւ կարդալով Սաղմոսագիրքը